

*PETER
TREMAYNE*

*VYKOUPENÍ
KRVÍ*

VYŠEHRA D

Copyright © 2013 Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2015

ISBN 978-80-7429-516-4

Quia anima carnis in sanguine est et ego dedi illum vobis ut super altare in eo expietis pro animabus vestris et sanguis pro animae piaculo sit.

V krvi je život těla. Já jsem vám ji určil na oltář k vykonávání smírčích obřadů za vaše životy. Je to krev; pro život, který je v ní, se získává smíření.

Leviticus 17,11

Latinská vulgata, Jeronýmův překlad, 4. století

Pro Tanyu a Marianne na paměť dobrého vedení
Cyrilla (1899–1970) a Odeyne (1907–1966)

*Vzpomeň dnů našeho mládí
s radostí zas bys
pil čaj z citronů v zahradě
to dlouhé léto kdys*

Anonym

AUTOROVA POZNÁMKA

Události tohoto příběhu navazují chronologicky na děj knihy *Sedmá polnice*. Odehrávají se v měsíci zvaném *Cet Gaimrid*, Počátek zimy, a začínají na svátek blahoslaveného Colmána mac Lénina z Cluain Uamhy (dnešní Cloyne v hrabství Cork), který v moderním kalendáři připadá na dvacátého čtvrtého listopadu.

Sestra Fidelma z Kildare, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Cashelu

Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr

Finguine, Colgúův následník

Beccan, správce paláce

Áedo, vrchní mumanský brehon

Aillín, zástupce vrchního brehona

Caol, velitel Nasc Niadh, králových tělesných strážců

Gormán, bojovník stráží Nasc Niadh

Enda, bojovník stráží Nasc Niadh

Dar Luga, *airnbertach* neboli hospodyně paláce

Bratr Conchobhar, apatykář

Muirgen, Fidelmina chůva

Nessán, její muž

Aibell, uprchlá nevolnice

Ordan z Rathordanu, kupec

Spelán, pastýř

Rumann, hostinský

U Arovy studny

Aona, majitel krčmy

Adag, jeho vnuk

V opatství Mungairit

Opat Nannid

Bratr Cuineáin, správce

Bratr Cú-Mara z Ard Fhearta

Bratr Lugna, vrchní štolba opatství

Bratr Ledbán, starý štolba

Maolán, opisovač

U řeky An Mháigh

Temnén, rolník a bývalý voják

U Dubového brodu

Conrí, vojenský velitel kmene Uí Fidgente

Socht, bojovník

Adamrae (Gláed)

Bratr Cronan

Sitae, hostinský

V Dún Eochair Mháigh

Cúana, správce pevnosti

Ciarnat, služebná

V Marbanově mlýně

Marban, mlynář

U Menmoy pevnosti

Cadan, rolník

Flannait, jeho žena

Suanach, stařena

U řeky Eally

Fidaig ze Sliabh Luachra, vládce lidu Luachair Deaghaidh

Artgal, jeho syn

Gormán překvapeně zíral na mladou ženu na zemi. Zcuchané černé vlasy přecházející téměř do modra měla zastřižené nakrátko, což bylo dosti neobvyklé, a prameny byly špinavé a plné suchého listí a stébel slámy. Dívka měla na obličeji tmavé šmouhy od bláta, ale i tak bylo vidět, že je velice pohledná – rysy měla souměrné, tváře poseté sprškou pih, temné pronikavé oči a plné rty, které nepotřebovaly zvýrazňovat šťávou z bobulí. V tu chvíli ale měla ústa roztažená do nenávistného šklebu, který odhaloval řadu pravidelných, jasně bílých zubů. Šat měla velice nepěkný, špinavý a potrhaný, a byla bosa.

„Na co civíš, ty lotře!“ zavrčela na mladého vojáka nad sebou.

Gormán sebou trhl, když slyšel, jak ho oslovila. Potom pomalu zasunul meč do pochvy a natáhl k dívce ruku, aby jí pomohl vstát.

Nabízenou dlaň nepřijala, místo toho se rychle převrátila na kolena a vyškrábala se na nohy. Nyní viděli, že jí nemůže být víc než dvacet let.

„Kdo jsi?“ zeptala se jí Fidelma mírně.

Dívka se k ní obrátila s nepřátelským výrazem.

„Co je tobě do toho?“ odsekla útočně.

„Tato paní je Fidelma z Cashelu a navíc *dálaigh*,“ sdělil jí Gormán ohromeně. „Když se tě obhájce z řad brehonů zeptá, je tvou povinností sdělit mu své jméno.“

Dívka si založila ruce v bok a sjela ho bojovným pohledem.

„Do mého jména nikomu nic není.“

„Dej si pozor na jazyk, děvče!“ řekl Gormán a z hlasu mu zazníval hněv. „Hovoříš s královou sestrou.“

Dívka sotva patrně přimhouřila oči, jinak na sobě ale nedala při jeho slovech nic znát a nepřestávala se tvářit zpupně.

„A kvůli tomu jí snad musím říkat, jak se jmenuju?“ zeptala se posměšně.

„Nejde o to, že jsem králova sestra,“ ozvala se Fidelma nebezpečně chladným a vyrovnaným hlasem. „Ale jsem členkou soudního dvora brehonů a jsem vyškolená až na úroveň... ach, pochybuji, že by ti to něco řeklo. Postačí, když ti sdělím, že můj úřad mi dává právo tě vyslýchat a ty jsi povinována po pravdě vypovídat.“

„Mluvíš jak kniha, člověk ti málem nerozumí,“ ušklíbla se dívka pohrdlivě.

„Znamená to, že musíš odpovědět,“ štěkl Gormán, kterého dívčina drzost očividně popuzovala. „A navíc bys tak měla učit s úctou.“

„Tohle slovo já nikdy nepoužívám,“ vedla si neznámá dál svou.

„Mám tedy použít slovo ‚trest‘?“ zeptal se Gormán a výhružně k ní vykročil.

Dívka se k němu vmžiku otočila a příkrčila se. V ruce se jí zaleskla malá dýka.

„Zkus na mě sáhnout, ty lotře, a je po tobě!“

Gormán o krok ustoupil a ve tváři se mu zračilo překvapení.

Eadulf, který celou tu dobu jen stál mlčky opodál, v tu chvíli přiskočil k dívce, sevřel jí zápěstí a mírně je zkroutil, takže jí nůž vypadl z ruky na zem a on jej odkopl z jejího dosahu. Otočila se k němu na patě, oči jí žhnuly a zuby měla vyceněné. Na okamžik se zdálo, že se na Eadulfa snad vrhne, prsty na rukou roztahovala a zatínala jako pařáty.

„To je ale divoška!“ vydechl Gormán, který se už stihl vzpamatovat. Znovu k dívce vykročil, ale Fidelma pozvedla ruku, aby ho zarazila.

„Čeho se tak bojíš, děvče?“ zeptala se jí vlídně.

Mladá žena se trochu uvolnila a napřímila, ale spodní čelist měla stále bojovně vysunutou.

„Kdo říká, že se bojím?“ otázala se.

„Ty sama,“ odvětila Fidelma. „Jinak by ses přece takto nechovala.“

„Ty jsi nějaká chytrá!“ odsekla dívka posměšně.

„K takové úvaze není třeba chytrosti. Nemohu ti ale v potížích, které tě postihly, být nijak nápomocna, pokud se mi s nimi nesvěříš a neumožníš mi vyjít ti vstříc.“

Dívka před ní tiše stála, ale nepřestávala se tvářit vzdorně. Fidelma si povzdychla. Už věděla, že autoritu si lze jen těžko vynutit.

„Gormáne,“ oslovila mladého bojovníka, „prohledej tu chatrč.“ Eadulfovi pak řekla: „Eadulfe, seber nuž té ženy a vrať jí ho.“

Eadulf měl sto chutí něco namítnout, ale nakonec se otočil a jal se dýku, kterou děvčeti vykroutil z dlaně, hledat. Po chvíli ji našel a váhavě, střípkou napřed, ji dívce podal. Vyškubla mu zbraň z ruky bez jediného slova díky a zastrčila ji do obnošeného koženého pouzdra zavěšeného u pasu na provaze, který jí sloužil místo opasku. Přitom si nepřestávala Fidelmu podezřívavě měřit.

V tu chvíli se z chatrče ozval vítězoslavný výkřik. Za okamžik se zevnitř vynořil Gormán, v jedné ruce třímal sedlovou brašnu a v druhé sedlo s ohlávku. Spokojeně se usmíval.

„Vak s oblečením,“ řekl a pozvedl ho. „Podle všeho jsme se nemýlili. Vrah se převlékl tady v té boudě.“

Eadulf sledoval dívčinu tvář a neušlo mu, že se v ní při těch slovech objevil úžas.

„Pojďme si ten šat prohlédnout. Možná nám něco napoví,“ navrhl Fidelma. Potom se zarazila a zadívala se na dívku. „Vědělas, že jsou uvnitř ty věci?“

Do obličje se jí okamžitě vrátil vzdorný výraz.

„A proč bych měla?“ zeptala se vyzývavě.

„Dotaz zněl, *zda* jsi věděla, že tam jsou,“ ozval se Gormán důrazně, „nikoliv *proč* bys to měla vědět!“

Dívka poplašeně zamrkala, když slyšela, jak zlobně hovoří, a podrážděně odpověděla: „Ne, nevěděla jsem o nich.“

„Jak dlouho jsi v té boudě byla?“ chtěla vědět Fidelma.

„Dorazila jsem sem chvíli po rozednění. Potřebovala jsem se vyspat.“

„Takže minulou noc jsi tu nebyla?“

„To jsem snad řekla jasně, ne?“

„Ano, řekla. Když jsi sem tedy došla až po rozednění, kde jsi strávila noc?“

„Většinu noci jsem byla na cestě,“ prohlásila dívka.

„Tos šla celou noc? Sama?“

„Copak tu vidíte ještě někoho?“ ušklíbla se neznámá jízlivě.

„To ovšem nutně neznamená, žes v noci cestovala sama,“ prohlásil Gormán podrážděně. „Je ti známo, kdo tu ten vak nechal?“

„Ani jsem nevěděla, že tu vůbec je. Kolikrát to mám opakovat?“

„Ještě se budeme muset přesvědčit, žes o něm opravdu nevěděla. Ať tak či tak, dostala ses do vážných potíží.“

Poprvé za celou tu dobu se dívka zatvářila nejistě. „Jak to myslíš?“

„Minulou noc se kdosi pokusil zavraždit našeho krále. Právě v této chatě si vrah našel dočasné útočiště. A teď tu nalézáme tebe, spolu s jeho zavazadly,“ odpověděl Gormán.

Fidelda pozorně sledovala dívčin obličej. Postřehla v něm drobnou změnu, dívce přes tvář přeletěl náznak strachu, když si uvědomila, v jak vážné situaci se ocitla.

„S tím nemám vůbec nic společného. Přišla jsem sem až za světla. V budoucím nikdo nebyl.“ Ta slova vyřkla bojovně, ale jako by jí přece jen ubyla trocha sebevědomí.

„A jmenuješ se tedy...?“ otázala se jí Fidelda přísně.

Mladá žena naposledy zaváhala, ale pak se vzdala. „Když to musíš vědět, říkají mi Aibell.“

„A odkud ses tu vzala?“

„Ze západu.“

Fidelda se skepticky pousmála. „To je poněkud široké určení.“

„Pocházím od An Mháigh, Řeky na pláních.“

„A to je velice dlouhá řeka,“ zamumlal si napůl pro sebe Eadulf.

Dívka se po něm podrážděně podívala. „Narodila jsem se a vyrostla v Dún Eochair Mháigh.“

Gormánovi mírně povylétlo obočí. „Pevnost na hřebeni nad řekou Mháigh. Jde o hlavní sídlo vládců kmene Uí Fidgente.“

„A co má být?“

Fideldu při pohledu na ni napadlo, že Aibell vede s celým světem kolem sebe neustálou bitvu.

„Ale klan Uí Fidgente... Mungairit není odtamtud nijak daleko,“ ozval se mladý bojovník.

Fidelda na něho pohlédla natolik významně, že okamžitě zmlkl. Potom se zadívala znovu na dívku.

„Pokus o vraždu krále je velice vážný zločin, Aibell. Bude pro tebe lepší, když nám povíš celou pravdu.“

„To je celá pravda.“

„Takže tys byla celou noc na cestě – a stihla jsi sem dojít až z pevnosti kmene Uí Fidgente?“

Aibell viděla, že se Fidelma tváří velice pochybovačně, a kousla se do rtu. „No, ne tak docela.“

„Tak jak to tedy *docela* bylo?“

„Odešla jsem z domu svého otce, jakmile jsem dosáhla věku volby.“

„Když jsem se tě ptala, odkud ses tu vzala, nezajímalo mě, kde ses narodila nebo kdes vyrostla, ale odkud jsi sem minulou noc přicestovala,“ pronesla Fidelma pevným hlasem.

„Včera večer jsem se setkala s kupcem, který měl namířeno sem. Nabídl mi místo u sebe na voze. Přijala jsem.“

„Kupec cestující v noci?“ ušklíbl se Gormán pochybovačně. „To je dost neobvyklé.“

„Říkal, že potřebuje být v cíli do úsvitu.“ Bylo to poprvé, co se Aibell obtěžovala své stručné odpovědi nějak vysvětlit.

„A kde ses s tím kupcem setkala?“ zeptala se Fidelma.

„Došla jsem k břehu velké řeky západně odsud a smířila jsem se s myšlenkou, že budu muset přespát u brodu, když vtom jsem viděla ten vůz přejíždět přes vodu.“

„Víš, jak se ten brod jmenuje?“ chtěl vědět Gormán.

„Jsem v těchto končinách cizí,“ odpověděla. „Jak bych to měla vědět?“

„Tak nám pověz něco o tom kupci. Zjistila jsi alespoň jeho jméno?“

„To náhodou vím. Pro kupce to bylo pěkně hloupé jméno – znamenalo něco jako důstojnost nebo čest.“

Fidelma se zamyšleně zamračila, ale Gormán vzápětí vytřeštil překvapením oči.

„Ordan, paní,“ prohlásil. „Ordan často obchoduje na západě. A jeho jméno skutečně znamená ‚důstojnost‘.“

Aibell s přesvědčením přikývla. „Ano, tak znělo jeho jméno. Ordan. Hnusný tlustý chlap, nakolik jsem to alespoň ve světle jeho lucerny mohla posoudit.“

„Patří mu tamty pozemky, přímo na východ odsud, paní,“ připomenul mladý bojovník Fidelmě.

„Znám to tam. Říká se jim Rathordan.“ Fidelma se otočila opět k dívce. „Takže se tě ujal kupce Ordan a svezl tě?“

„Nabídl mi místo u sebe na voze,“ přikývla dívka. „A byl by mi poskytl ještě mnohem víc, kdybych mu to dovolila. Není to člověk, je to čuně!“

„A kdy asi to bylo? Kdy sis k němu přisedla?“

„Kolem půlnoci.“

„A proč tě za úsvitu vyložil zrovna tady, na východní straně města?“

„Protože jsem ho k tomu přiměla.“

„Proč jsi s ním nechtěla jet až do města?“

„Protože jsem s ním nechtěla sdílet lože, což byl od počátku jeho úmysl. Jakmile jsem před sebou zahlédla předměstí, požádala jsem ho, aby mi zastavil a nechal mě vystoupit. Přesněji řečeno jsem musela seskočit za jízdy.“

Gormán se hluboce zamyslel. „Cesta od Oslího brodu – předpokládám, že právě tam Ordan překonal řeku Suir – vede po vzdáleném konci tamtoho pole.“ Ukázal k severní straně ohrady pro koně na pozemku své matky. „V okolí žádný jiný brod není, jen cesta k mostu stojícímu dál na severu.“ Otočil se k dívce. „Chceš nám tvrdit, žeš přešla pole, zaběhla do lesa a našla tu boudu zde jen náhodou? Nebo tě sem někdo navedl?“

Aibell ho proklála pohledem. „Netvrdila jsem přece, že jsem cestu sem našla náhodou.“

„To je pravda,“ promluvila Fidelma pomalu. „Proto by nás zajímalo, jak přesně ses tu ocitla.“

„Náramně jednoduše. Řekli mi, že tady ta chatka je.“

„Kdo ti to řekl?“

„Nějaký člověk, který vyrážel časně na pole.“

Fidelma si nespokojeně pomlaskla. „Nějaký člověk, který šel za ranního šera náhodou zrovna kolem? To čekáš, že ti uvěříme?“

„Já nic nečekám. Je to pravda.“

„Proč jsi tady, Aibell?“

Dívka se poprvé zasmála.

„A proč bych tu neměla být?“ otázala se vzdorně.

„Co děláš právě zde v Cashelu?“ zeptala se Fidelma znovu.

„Protože zrovna tady jsem se zastavila, abych si odpočinula. A kdybyste mě nechali na pokoji, byla bych o polednách už někde docela jinde.“

„Bratr Lennán!“ vyřkl náhle Eadulf s důrazem. „Odkud ho znáš?“

Dívka se na něho chvíli tiše dívala, potom odpověděla: „Nikoho toho jména neznám a všechny ty otázky už mne začínají zmáhat.“

„A nás zase zmáhá, že ti je musíme klást a ty nám poskytuješ jen velice neuspokojivé odpovědi,“ ozval se Gormán popuzeně.

„Já si mohu odpovídat, jak uznám za vhodné. A může mi být docela jedno, jak se vám mé odpovědi líbí.“

„Ale to se mylíš,“ prohlásila Fidelma pevným hlasem. „Obávám se, že budeš muset jít s námi, dokud se nepřesvědčíme, že mluvíš pravdu.“

„Jakým právem to po mně chcete?“ ozvala se dívka bojovně a znovu se zatvářila vzdorovitě.

„Mým právem *dálaigh*, dále z pověření nejvyššího brehona, dále z pověření –“

Aibell ji přerušila pohrdlivým odfrknutím. Fidelma se rozhodla, že už na ni nebude dále plýtvat časem. „Eadulfe, pomoz mi odnést ty věci, které Gormán našel v boudě. Gormáne, ty se chop té ženy. Už jsme tu v lese prostáli času víc než dost. Vráťme se do domu k Delle, kde ten nález budeme moct prohlédnout ve větším pohodlí.“

Dívka začala okamžitě cosi namítat, ale Gormán jí pevně sevřel pravou paži.

„Na rozkaz královny sestry a *dálaigh* soudního dvora nás teď musíš doprovodit, dokud se neujistíme, žeš vypovídala zcela podle pravdy. A doprovodit nás můžeš dvojím způsobem – buďto dobrovolně, nebo tě k tomu přinutím silou.“

Opět ho probodla nenávidným pohledem. „Netroufl by sis na mě vztáhnout ruku!“ řekla, ale jejímu hlasu chyběla přesvědčivost.

„To se tedy pleteš,“ odvětil výhružně. „A nepokoušej se znovu tasit ten nůž, protože příště už přijdeš k úhoně.“

Chvíli se bojovně probodávali očima, nakonec ale dívka pochopila, že Gormán nehodlá ustoupit, a tak začala předstírat lhosejnost. Vykročila vedle něho, ale on měl ruku neustále položenou na jílci meče.

Eadulf s Fidelmou sebrali sedlovou brašnu a jezdeckou výstroj a zamířili zpět k Dellině chalupě. Della je zahlédla, jak se blíží přes ohradu, a šla jim v ústrety, aby jim otevřela bránu ve výběhu. Pohled na mladou ženu ji podle všeho překvapil.

„Budeme na chvíli žádat o tvou pohostinnost, Dello,“ vysvětlila jí Fidelma.

„Jen pojď dál, jsi zde vítaná, paní,“ odpověděla.

„Toto je Aibell,“ oznámila jí Fidelma, když vešli.

Eadulf odložil sedlo a uzdu venku na zápraží. Všichni se pak shromáždili ve velké světnici, kde praskal oheň z mohutných polen sálajících horkem. Nad plameny pobublával kotlík s voňavou směsí masa a zeleniny. Okny na jižní straně domku se dovnitř linuly paprsky podzimního slunce, takže v místnosti byla spousta světla, ačkoliv nebeský kotouč byl v tuto roční dobu jen bledě žlutý.

Della je vyzvala, aby se posadili, a zeptala se, zda jim může nabídnout nějaké občerstvení. Fidelmě neušlo, jak se dívka lačně zadívala na kotlík nad ohništěm a mimoděk si přejela jazykem po suchých rtech.

„Mám dojem, že Aibell dnes ještě neměla v ústech. Jistě by byla vděčná za něco k jídlu a pití, pokud by tě to moc neobtěžovalo.“

„Ale kdepak!“ Della se rázem proměnila v mateřskou hostitelku, usadila dívku pohodlně ke stolu, přinesla jí malý pohár piva a dřevěný talíř se studenou pečením a sýrem a k tomu kus čerstvě pečeného chleba. Dívka se zpočátku tvářila váhavě, ale když se Della otočila k ostatním, aby se jich zeptala, zda také nechtějí nějaké občerstvení, bez meškání se do jídla pustila. Fidelma sice předstírala, že si jí nevšímá, ale koutkem oka ji pozorovala a získala dojem, že Aibell nejspíš nejedla už několik dní, jak hladově pokrm hltala. Tiše doufala, že žádný z jejich společníků se na Aibell nedívá, jinak by se jistě musela cítit zahanbeně.

„Nejprve si musíme prohlédnout obsah té sedlové brašny,“ promluvila Fidelma hlasitě, aby upoutala jejich pozornost.

Eadulf vak rozevřel a začal odtamtud vyndávat různé kusy oblečení, které kladl na stůl, aby si je všichni mohli prohlédnout.

Nejprve uvnitř objevil *bratt*, pláštík z nápadné modré látky, který by průměrně vzrostlému člověku sahal zhruba ke kolennům. Byl volného střihu a kolem krku a po obou stranách vepředu byl vrouben bobří kožešinou. Dále tam byl jakýsi svrchník, kabát bez límce, sahající zhruba do půli stehén, a potom ještě *triubhas*, kterým se někdy také říkalo *ochrath* – přiléhavé jezdecké kalhoty ušité z tenké, jemné kůže, které se natahovaly i přes chodidla. *Criss* neboli kožený pásek měl na sobě váček, v němž bylo pár stříbrných mincí.

Eadulf brašnu i oblečení pečlivě prozkoumal, aby se ujistil, že nic nepřehlédl. Když se o tom přesvědčil, otočil se k Fidelmě

a pravil: „Nenacházím zde nic, co by nám jakkoli přiblížilo vrahovu totožnost.“

„A co samotné jeho šatstvo?“

Eadulf jednotlivé kusy jeden po druhém zdvihl. „Nejde o oblečení, které by nosil urozený člověk, to je jisté. Ale také to není šat chudáse nebo nádeníka.“

„To je pravda,“ přitakala Fidelma. „Nepochybně je to ale šatstvo, ze kterého se náš vrah svlékl, než se oděl do řeholního roucha.“

„Tuto domněnku ještě podporuje, že zde nenacházíme žádnou obuv – ale přitom víme, že vrah měl na nohou boty, které by se ke zde nalezeným šatům dobře hodily. Také tu nezanechal žádný spodní šat, ale na sobě měl košili ze *sróllu* neboli satěnu, která by byla přiměřená tomuto oděvu, nikoliv šatu chudého mnicha.“

„Vy jste si tedy jistí, že jde o oblečení toho vraha?“ otázal se jich Gormán.

„Šaty vcelku odpovídají tomu, co o něm zatím víme,“ odpověděl Eadulf. „Nebyl to urozený muž ani bojovník, nebyl to člověk věnující se obchodu nebo umění... Odpovídají závěrům, k nimž jsem došel při prohlídce jeho těla.“

„A co jeho tonzura?“ zeptal se Gormán.

„Jak už si Fidelma povšimla, vrah si vlasy oholil velice nedávno,“ pravil Eadulf. „Mnišský převlek si zvolil záměrně. Já jsem i nadále toho názoru, že šlo o básníka, opisovače nebo ilustrátora.“

„Proč si myslíš právě to?“ chtěla vědět Fidelma.

„Minulou noc jsme při prohlídce těla viděli, že ruce nenesou stopy po fyzické práci. Nehty byly pečlivě upravené. Palec a ukazovák na pravé ruce na sobě ale měl tmavé skvrny.“

„A z toho usuzuješ co?“

„Ty skvrny byly od inkoustu, což znamená, že v ruce často držel brk. Kdo jiný než učenec pracuje s perem a inkoustem? Možná pocházel z nějaké církevní, nebo snad i světské školy, ale domnívám se, že o duchovní osobu nešlo.“

Gormán se zamyšleně díval na šatstvo na stole, jako by se z něj pokoušel vyčíst něco dalšího. Náhle zlehka vykřikl, zvedl sedlovou brašnu a začal si kůži na ní z obou stran pozorně prohlížet.

„Je to jen obyčejný vak na koně, příteli Gormáne,“ poznamenal Eadulf. „Ano, je umně ušit z pěkné kůže, ale –“

V tu chvíli ho mladý voják přerušil, spokojeně zamružel a ukazoval mu cosi na spodní straně jedné chlopně brašny.

„Je tu znak vypálený horkou jehlou. Podívejte,“ řekl a podával jim brašnu, aby se sami přesvědčili.

Fidelda si od něho brašnu vzala a pozorně se na ni zahleděla. „Had obtočený kolem meče. Ale to je přece znak...“

„...vládců kmene Uí Fidgente,“ dodal místo ní Gormán s důrazem.

Fidelda se obrátila a zadívala se na Aibell, která právě dojídala.

„Kdy jsi odešla z Dún Eochair Mháigh?“

„To už jsem ti říkala – jakmile jsem dospěla do věku volby. Před čtyřmi lety.“

„Takže teď ti je osmnáct let? A kdes pobývala od té doby?“

Dívka se zase zatvářila, jako že se jí nechce odpovídat, ale když viděla, že se Fidelda začíná mračit, rozmyslela si to.

„Dlouhou dobu jsem žila v zemi lidu Luachra.“

„A cos tam dělala?“

„Sloužila jsem v domácnosti Fidaiga.“

Fideldu to překvapilo. „Fidaiga, vládce kmene Luachra?“

„Ano. Pracovala jsem v jeho kuchyni.“

„A proč jsi odtamtud odešla?“

„Pokud to musíš vědět, utekla jsem od něho,“ odpověděla dívka vzdorně. „Prodali mě tam jako nevolníci, ale já jsem utekla.“

Fidelda zvedla překvapeně obočí. „Říkalas ale, že ses narodila a vyrostla v hlavním městě lidu Uí Fidgente. Kdo byl tvůj otec?“

„Byl to rybář, *iascaire*, na řece Mháigh.“

„Z jaké pocházel třídy?“

„Byl to *saer-céile*, svobodný pachtýř, který si od vládce našeho klanu pronajímal chalupu a kus řeky.“

„Jak je tedy možné, že říkáš, že tě kmenu Luachra prodali? Proč by svobodný muž z kmene Uí Fidgente dovolil, aby jeho dceru prodali sousednímu klanu?“

„Můj otec prohlásil, že jsem *daer-fuidir* a prodal mě.“

Fidelda prudce vydechla. *Daer-fuidir* byla nejnižší třída společnosti, většinou ji tvořili zločinci, kteří odmítli zaplatit pokutu a odškodné, nebo zajatci z bitev. Jinými slovy to byli otroci, často šlo o cizince nebo o jiné osoby, které se dostaly do rozporu se zákonem a nepodařilo se jim záležitost smírně vyřešit. Osud těchto otroků ale nebyl beznadějný, neboť právní systém měl

za cíl jejich rehabilitaci – a když se takový člověk snažil a byl dostatečně pilný, mohl se postupně vypracovat a nakonec třeba i znovu nabýt statutu svobodného občana.

„Jak ses ale mohla dostat do třídy *daer-fuidir*?“

„Otec mě prodal, aby zaplatil své dluhy.“

„Ale to je protiprávní!“ zvolala Fidelma.

„Můj otec byl zvíře.“

„A jeho jméno zní...?“

„Escmug.“

„To se na rybáře hodí,“ zamumlal Gormán polohlasně. To slovo znamenalo „úhoř“.

„Byl zvíře,“ zopakovala dívka. Zadívala se Fidelmě přímo do očí a pokračovala: „Zpočátku mi ani nevadilo, že jsem se od něho dostala pryč. Pokud jsi skutečně tak vzdělaná, jak se zdá, pak ti napovím, že se v mnohém podobal Oengovi Tuirbechovi z příběhů, které se vyprávějí v zimě kolem krbu.“

Eadulf si povšiml, že Gormánovi to jméno řeklo zřejmě totéž co jemu – mladý voják se totiž také tvářil nechápavě. Naproti tomu Fidelma vypadala nesmírně otřeseně.

„Pak jsi měla velice žalostný život, Aibell,“ promluvila. „Teď už začínám chápat tvou zahořklost.“

„Ne!“ vykřikla Aibell a znělo to jako prásknutí bičem. „Nikdo to nikdy nemůže pochopit, nikdo si nedokáže představit, co všechno jsem zakusila. Ale s tím už je konec. Pokud mě budete chtít poslat zpátky, budu se bránit.“

„Nikdo tě nemíní poslat zpátky. Pokud jsi dosáhla věku volby, než tě otec prodal, pak se tím skutkem zprotivil zákonu a stejně tak Fidaig, který tě od něho koupil. Oba se budou zodpovídat před soudem. To ti slibuji.“

Dívka si posměšně odfrkla, z tváře se jí jasně daly vyčíst pochyby.

„Můj otec je po smrti, a kdo asi tak potrestá Fidaiga? Je to mocný muž, vládne celým horám Sliabh Luachra.“

V tu chvíli se do hovoru vložila Della. „Děvče, nevím, jaký osud tě postihl, ale jedno vím s určitostí – když paní Fidelma říká, že se o něco postará, pak to také učiní.“ Promluvila s nesmírnou přesvědčivostí a zdálo se, že to na Aibell udělalo aspoň na okamžik dojem. Potom se od ní ale dívka odvrátila a jen zlobně škubla rameny.

Fidelma pohlédla na Gormána. „Dohlédni zde na naši mladou přítelkyni,“ řekla mu polohlasem, pak se otočila k Eadulfovi. „Eadulfe, pojď se mnou prosím ven do ohrady. Potřebuji se s tebou o něčem poradit.“

Eadulf se chystal něco namítnout, ale když si všiml, jak se tváří, beze slova ji následoval. Společně došli pomalým krokem k bráně výběhu.

„O co jde?“ zeptal se, když se zastavili. Opřeli se o dřevěnou závoru na vratech a sledovali oba koně, popásající se spokojeně na louce.

„Je to nepochopitelné,“ povzdechla si.

Eadulf se pousmál. „To se nestává často, že bys přiznala, že něco nechápeš.“

„Ale teď tomu tak je,“ připustila Fidelma. „Když jsme tu dívku našli, domnívala jsem se, že spějeme k rychlému rozřešení celého případu.“

„To je přece stále možné,“ prohlásil Eadulf. „Víme, že vrah sem přicestoval na koni. Po příjezdu dal Dellinu psovi maso s uspávací tinkturou, aby zvíře nestrhlo poplach a on si mohl nechat koně u ní v ohradě. Potom se převlékl za mnicha z Mungairitu, šaty si ukryl v dřevorubecké boudě a vypravil se do paláce. Kůže na jeho brašně nese cejch lidu Uí Fidgente, a to ne jen tak ledajaké rodiny, ale rovnou znak vládců celého klanu. Rody Eóghanachtů a Uí Fidgente jsou znepráteleny po celé generace... a sama víš nejlépe, že když někde v království dojde ke vzpouře, téměř vždy je za tím kmen Uí Fidgente.“

„Pokaždé ale ne,“ namítla Fidelma. „Alespoň od té doby, co je můj bratr porazil u Cnoc Áine.“

Několik let předtím Colgú rozdrtil vzpuru vedenou Eoghanánem, vládcem klanu Uí Fidgente, na svazích Cnoc Áine. Eoghanánovi synové, bojovníci Torcán a Lorcán, při onom povstání přišli o život. Když pak vláda nad klanem přešla do rukou Donennacha, syna Oengova, došlo k uzavření příměří s Cashemem; od té doby panoval v království křehký mír.

Na počátku sporu stálo tvrzení rodu Uí Fidgente, že jeho příslušníci jsou právoplatnými dědici královského stolce a že vláda nepatří jen rodině Eóghanachtů, potomků Eóghana Móra. Lidé klanu Uí Fidgente o sobě prohlašovali, že jejich předkem byl Cormac Cass, starší bratr Eóghana Móra, a občas sami sebe

nazývali Dál gCais, potomky Casse. Mimo jejich území ale jejich nároky málokdo podporoval.

„To je pravda, tvůj bratr porazil vojsko Uí Fidgente, což by mohl být důvod toho napadení. Vrah se sem mohl vypravit, aby se králi pomstil za pokoření v bitvě. Hlavním městem jejich území je Dún Eochair Mháigh a ta dívka tvrdí, že pochází právě odtamtud. A našli jsme ji zrovna v té chatce, kterou jako útočiště použil i vrah. Aibell si počíná vzpurně a odmítá spolupracovat. Je potřeba víc, abychom si to všechno spojili?“

Nezdálo se ovšem, že by to Fidelmu přesvědčilo. „Zapadá to do sebe jen zdánlivě.“

„Zdánlivě?“

„Tvým úvahám není co vytknout, Eadulfe. Ale nejsou propojeny logicky.“

„Měl jsem za to, že logika je v tom očividná.“

„Pojďme se na to podívat z hlediska onoho vraha. Přišel se mému bratru pomstít za jakýsi zločin. Zřejmě se to nějak týká ženy jménem Liamuin – což ale mému bratru nic neříká. Vrahem je podle všeho nějaký vzdělanec, nikoliv voják.“

„Souhlasím.“

„Domníváme se, že dorazil na předměstí Cashelu, aniž ho kdokoli spatřil. Proč si ale vybral právě toto místo? Jistě už musela být tma, protože v tuto roční dobu se stmívá brzy. A jako zázrakem má po ruce silný výluh, kterým natře kus masa pro Dellina psa, aby jej uspal. Jak mohl vůbec vědět, že Della nějakého psa má? Potom odstrojí koně a nechá ho u ní v ohradě, ačkoliv mu musí být jasné, že si domácí zvířete všimnou, jakmile se rozední. Záhadně najde cestu do té boudy v lese, o jejíž existenci jsem neměla tušení ani já, a tam se převlékne za mnicha. Počká, až se přežene bouřka, vypraví se do paláce a vloudí se dovnitř pod záminkou, že nese králi důležitý vzkaz z opatství Mungairit, a jakmile se dostane ke Colgúovi, pokusí se ho zavraždit.“

„Když to převyprávíš takto, opravdu v tom několik věcí nehraje,“ poznamenal Eadulf. „Nejasnosti by se ale snad daly vysvětlit tím, že zde dotyčný už někdy předtím byl a město a okolí znal. Pak by přece věděl, že musí mít pro Dellina psa připravené maso s uspávacím prostředkem, aby zvíře nestrhlo poplach.“

„Ale proč by si tím vším přidělával práci? Proč koně neodvedl jednoduše s sebou do lesa a nenechal jej tam?“

„Třeba mu na tom koni záleželo a nechtěl, aby se mu přihodilo něco zlého. V okolních lesích se potulují vlci a kanci,“ odpověděl Eadulf.

Fidelda zavrtěla hlavou. „Je zde mnoho nezodpovězených otázek, které je nutné vyřešit.“

„Pořád si myslím, že to není pouhá shoda náhod, že jsme tu dívku našli ve stejné chatrči, kterou si za útočiště zvolil i náš vrah,“ prohlásil Eadulf rozhodně.

„Ale ona nám toho řekla dost, abychom se mohli o pravdivosti jejích slov snadno přesvědčit. Budeme muset zajet k Ordanovu domu a vyslechnout ho a také se musíme poptat po onom člověku, kterého potkala a který jí poradil, kde najde tu dřevorubeckou chatu. V této roční době nebude v okolí moc lidí, kteří by se tak časně vypravili na pole.“

„Možná doufá, že se spokojíme s jejím slovem a nebudeme si nic ověřovat.“ namítl Eadulf.

„Možné to je, ale pokud opravdu prožila, co tvrdí, pak jistě nebude nijak naivní. Prozatím ji vezmeme s sebou do paláce a budeme ji hlídat, dokud vyšetřování neukončíme.“

„A ty se skutečně domníváš, že její výpověď má nějakou váhu? Copak je možné, že by ji vlastní otec prodal tomu náčelníkovi...“

„Fidaigovi ze Sliabh Luachra? Ačkoliv jsou takové činy protizákonné, bohužel k nim čas od času dochází. A Sliabh Luachra je zvláštní, ponuré místo. To jméno znamená Rákosové hory – je to bažinatá oblast obklopená několika vrcholy. Možná sis někdy povšiml dvou hor v dálce, když jsi odsud cestoval západním směrem. Ty vrcholy označují jižní okraj území Luachra. Říká se jim Danuina nhadra – Danu byla prastará bohyně-matka našeho lidu, ještě předtím než k nám přišla nová víra.“

Eadulf se zlehka otřásl.

„Ty hory jsem viděl, když jsem v oněch končinách pronásledoval Uamana, pána nad průsmyky Sliabh Mis, který unesl našeho malého Alchúa. Vzpomínám si, že mi tehdy místní hostinský vyprávěl, že tam nahoře v bažinách dosud sídlí staří bohové a bohyně.“

„Je to tak. Projížděla jsem tou oblastí jen jedenkrát a musela jsem přenocovat v jednom úzkém údolíčku nazývaném Údolí havranů, o kterém se tvrdí, že v něm přebývají prastaré bohyně smrti a války. Pobyt tam by se nedal doporučit nikomu, kdo má úzkostnou povahu.“

„My jsme se těm končinám při našich cestách až dosud vyhýbali,“ poznamenal Eadulf, „ačkoliv jinak už jsme procestovali téměř celé království. A co je zač ten náčelník Fidaig?“

„Pokud je mi známo, je to bezbožný a zlý člověk. Jednou přijel do Cashelu, aby se poklonil králi při příležitosti našeho sňatku. Zřejmě si ho ale nebudeš pamatovat.“

„Pokud si vzpomínám, v té době se toho událo opravdu hodně,“ odtušil Eadulf suše. „Kromě jiného rozptýlení byl tehdy zavražděn i opat Ultán. Když ale Colgú bojoval proti klanu Uí Fidgente u Cnoc Áine, předpokládám, že Fidaig byl jejich spojencem?“

„Překvapivě nikoliv, ačkoliv jsem se doslechla, že lid Luachra měl v té bitvě malou skupinku vojáků vedenou jedním z Fidaigových synů. Fidaig ale tvrdil, že se tak smluvili bez jeho souhlasu a že za to tudíž nenese zodpovědnost.“

„Podle mého ta dívka do toho musí být nějak zapletena,“ vedl si Eadulf nadále svou.

„Opravdu by nám ale v tom případě tak ochotně sdělila, že pobývala v domácnosti vládce lidu Luachra coby nevolnice, kdyby se skutečně jednalo o nějaké spiknutí, jehož by byla součástí?“

„Je to jediné vysvětlení, které mne v tuto chvíli napadá. To mi ale připomíná jinou věc – co tím myslela, když říkala, že její otec byl jako Oenghus Tuirbech? Připadalo mi, že víš, o čem mluvím, ale domnívám se, že Gormán s Dellou to nepochopili, a já tedy rozhodně také ne.“

Fidelda se zatvářila vážně. „Oenghus Tuirbech byl jeden ze starých králů, údajně potomek rodu Eremonova. Říkalo se mu Oenghus Hanebný, neboť přinutil svou vlastní dceru, aby s ním sdílela lože, a počal s ní syna Fiachaidha Fear Maru. Oenghus ho položil do loďky a tu odeslal na moře, aby mohl tvrdit, že nemá na rukou krev vlastního syna.“

Eadulf se na ni chvíli zamračeně díval, pak ale pochopil, co se mu snaží naznačit.

„Takže ona tvrdí, že její otec s ní...?“

Fidelda si zhluboka povzdychla, pak ho ale přerušila a řekla: „Měli bychom se vrátit za ostatními. Budeme tu dívku muset zdržet v paláci, než zajdeme za Ordanem a přesvědčíme se, zda nám říká pravdu. Možná se nám podaří ověřit i její tvrzení, že potkala za úsvitu člověka, který jí pověděl o té boudě v lese.“

Eadulf se zničehonic zatvářil pochybovačně. „Ale slíbili jsme Alchúovi, že ho vezmeme na koně.“

Fidelma se už už chystala Eadulfovi podrážděně odseknout, ale pak se uklidnila a smířlivě pronesla: „Ordanova tvrz leží nedaleko odsud. Chlapec může jet s námi, až se za tím kupcem vypravíme.“

„To je dobrý nápad,“ vydechl Eadulf s úlevou. „Nerad bych ho znovu zklamal.“

Fidelma po něm vrhla ostrý pohled: opravdu v jeho hlasu zaslechla osten výčitky? Nakonec se ale rozhodla nechat tu věc být. Eadulf se dotýkal bolavého místa, neboť od chvíle, co se malý Alchú narodil, vedli takový život, že se dalo bez nadsázky prohlásit, že chlapečka vlastně zanedbávají. Kdyby nebylo Muirgen, kterou Fidelma synkovi stanovila za chůvu a v podstatě náhradní matku, vůbec by roli rodičů nebyli s to zastat.

Fidelma vykročila zpátky k Dellině chalupě. Gormán k nim s úlevou vzhlédl, když vešli. Dívka seděla v tichém zamyšlení, zatímco Della myla nádobí. Několikrát se s Aibell pokusila zapříst hovor, ale bezúspěšně.

„Co teď, paní?“ zeptal se Fidelmy mladý voják a vstal.

„Nyní se vrátíme do paláce. Musím zjistit, zda nedošlo k nějakému vývoji v bratrově zdravotním stavu, a pak budeme pokračovat ve vyšetřování. Děkujeme ti, Dello, za tvou pohostinnost. Požádám našeho *táisech scuir*a, vrchního štolbu, aby sem poslal jednoho z podkoních, který si toho cizího koně odvede, aby ses o něho nemusela starat a krmit ho.“

„Děkuji ti, paní. Nalezla jsi odpověď na otázku, kterou jsi hledala?“

Fidelma zavrtěla hlavou a Eadulf dodal: „O totožnosti Liamuin toho víme stejně málo jako na začátku.“

V tu chvíli se ale stalo něco překvapivého.

„Liamuin?“ vykřikla dívka, vyskočila ze židle, ruce si založila v bok a měřila si je nenávisným pohledem. Její hlas téměř přecházel do jekotu. „Takže vy jste to věděli? Celou tu dobu to víte. Ale jak to víte? *Jak to víte?*“

PETER TREMAYNE
VYKOUPENÍ KRVÍ

Z anglického originálu Atonement of Blood
vydaného nakladatelstvím Headline Publishing Group, 2013
přeložila Alžběta Slavíková Hesounová

Typografie Vladimír Verner

Ilustrace na obálce Lee Gibbons

Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2015 jako svou 1360. publikaci

Vydání první. AA 17,05. Stran 320

Odpovědná redaktorka Adéla Tošovská

Vytiskla tiskárna Finidr, spol. s r. o.

Doporučená cena 298 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,

Praha 3, Víta Nejedlého 15

e-mail: info@ivysehrad.cz

www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-516-4